

Verenigingsnieuws

Zuid-Limburg Inval door Willem van Oranje, Lezing vrijdag 26 augustus 2022 19.30 uur bij HKK Sankt Tolbert Vaals, Bloemendalstraat 11A..

Rabo ClubSupport Actie!

Wij gaan dit jaar ook weer deelnemen aan de Rabo ClubSupport Actie! Wij hebben ons afgelopen week ingeschreven. De stemperiode is van 5 september tot en met 27 september 2022. Hier wordt nog per mail en in de aankomende nieuwsbrieven aandacht aan besteed.

In dit nummer:

Lezing op vrijdag 23 juni 2022 door dr. Thomas Richter 1

Presentatie en start verkoop op 24 juni 2022 van het Themanummer 6 getiteld: "Vaalserberg of het Plateau 322,5 m door Dolf Baltus" 2

In Memoriam - Johanna P.J. Mélotte-Postma 3

Zuid-Limburg Inval door Willem van Oranje 3

Tentoonstelling 185 jaar muziek in Vaals "Mit Tröate en sjelle" 4

Nummer **125**

2022 #4

Lezing op vrijdag 23 juni 2022 door dr. Thomas Richter

Voor een zeer geïnteresseerd publiek hield Thomas Richter een boeiend verhaal over "Nieuwe resultaten kerkhistorisch onderzoek protestants verleden Vaals en Aken". Vanuit zijn proefschrift voor zijn doctoraat: "Koexistenzen und Konflikte. Die Entwicklung der protestantischen Gemeinden in der katholischen Reichsstadt Aachen an den Grenzen des Alten Reiches (1645-1794) gaf hij

aan, dat wil je een goed tijdsbeeld krijgen, je meerdere bronnen moet raadplegen en vergelijken.

Ook de problemen die hij tegenkwam bij de keuze om het geloofsgebied Vaals Aken tot zijn studie te maken. Geboren in Heinsberg, de Duitse taal machtig, maar het onderzoek aan de Nederlandse kant vereiste toch ook kennis van de Nederlandse taal.

Aansluiting bij HKK Sankt Tolbert en het leren van Nederlands hielp hem verder. Want voor sommige bronnen moest o.a. bij het Rijksarchief in Maastricht zijn, of in Den Haag of bijv. Leiden, maar ook de diverse Duitse archieven met meters archief moest doorplozen worden.

Vaals kende hij als kind van d'r Sonntagsausflug met zijn ouders naar het Drielandenpunt en eten van de frites, wat dus indruk had gemaakt. Een goede uitleg volgde, dat Nederland wel sprak over de diverse stromingen in het protestantisme in Vaals, zoals Nederlands Hervormden, Waals gereformeerden, Lutheranen, Mennonieten of Wederdopers en anderzijds katholieken. In Duitslands kent men die Katholische Gemeinschaft en de Evangelische Gemeinschaft, dus zonder expliciet die verschillen, wat het onderzoek er niet gemakkelijker op maakte. Niet dat alles in pais en vree verliep, maar opvallend was, dat in Vaals weinig rumoer of onenigheid was tussen de mensen. Veelal vonden incidenten buiten het woongebied van Vaals plaats.

Doordat protestanten vanuit het veelal Katholiek gedomineerde Aken hun reis naar Vaals maakten en op deze weg weleens klappen opliepen, veelal door “anlass-

bezogene Gewalt”, een incident dat aanleiding gaf tot

geweld. Het simultaneum, gebruik van een kerkgebouw door twee geloofsgemeenschappen zoals hier in Vaals door Katholieken en protestanten kon gewoonweg. Opmerkelijk was dat bij grote plechtigheden de vertegenwoordigers van alle geloofsrichtingen uitgenodigd werden en ook kwamen. Zoals bij inwijding van de Ev. Lutherse Kerk etc.

Niet vergeten werden ook de

smeuige anekdotes van Cuni-gunde en d'r Wetterengel etc. Thomas gaf aan dat als de grond voor geweld weg is of weggehaald wordt, het geweld ook weg is. Wat leidde tot de opmerking in Vaals functioneert samenleving tussen geloven.

Een zeer interessante avond van hoe onderzoek in archieven nodig is om tot een evenwichtig beeld te komen van de samenleving in de tijd.

Presentatie en start verkoop op 24 juni 2022 van het Themanummer 6 getiteld: “Vaalsberg of het Plateau 322,5 m door Dolf Baltus”

SANKT-TOLBERT VAALS
verleden & heden

Vaalsberg
Of het Plateau 322,5 mtr
door Dolf Baltus

Themanummer 6

Na de boeiende lezing van Thomas Richter was er een bijzonder moment om het nieuwe themaboek te presenteren.

Met een korte PowerPoint-presentatie werden wat bijzondere foto's getoond met een toelichting wat er zoal te lezen en te zien is in dit boek.

Voorzitter Jo van der Meij reikte na een korte inleiding het eerste exemplaar uit aan mevrouw Renate Baltus-Massow.

Zij was bijzonder blij, dat een wens in vervulling was gegaan, om dit werk van het overleden echtgenoot nog te mogen zien verschijnen.

Renate memoreerde ook, dat Dolf heel veel tegenslagen had gekend met het schrijven van dit boek. b.v. uitvallen van de computer of op een onjuiste knop gedrukt had en alles was weg of verschoven. Zo kwamen er weer gedachten, of nieuwe documenten en werd weer alles veranderd. Een mooi dankwoord aan diegenen di zich hiervoor hadden ingezet.

Maar toch. Een stuk geschiedenis over de "Vaalsberg" werd bijeengebracht door Dolf Baltus†, dit gaf ons als Sankt Tolbert aanleiding om het voor het nageslacht te bewaren. In samenspraak met Renate Baltus-Massow, en Heemkundekring Sankt Tolbert werd besloten dit in boekvorm te gaan uitbrengen.

Het was een heel karwei om het concept verder uit te werken en om het in deze vorm te gieten. Binnen onze vereniging is door diverse mensen veel werk verzet om dit mooie werk aan te vullen en nog completer te maken.

Dank aan allen die hieraan medewerking hebben verleend. Het bestuur denkt dat dit themaboek ook weer een schot in de roos zal zijn met deze wetenswaardigheden van de Vaalsberg en zijn omgeving.

Leden van Sankt Tolbert kunnen dit exemplaar aanschaffen voor de prijs van € 18,50, echter alleen in het verenigingsgebouw van Sankt Tolbert iedere woensdag van 10 tot 12 uur.

Niet-leden kunnen dit prachtige werk kopen voor de prijs van € 20,00 bij:

- Read Shop Vaals, Maastrichterlaan 78.
- Grenswinkel Vaals, Maastrichterlaan 15.
- Kapsalon John Kohnen, Jos Francotteweg 5, Vaals.

Verkoop tevens op woensdagmorgen van 10.00 tot 12.00 uur in het verenigingslokaal Op Sankt Tolbert, Bloemendalstraat 11a, Vaals. Bestellen kan ook via sankttolbert@gmail.com. Bij verzending per post komen de verzendkosten voor rekening van de koper.

In Memoriam - Johanna P.J. Mélotte-Postma

Met leedwezen vernamen wij het overlijden van ons lid mevrouw Johanna P.J. Mélotte-Postma.

Johanna P.J. Mélotte-Postma was sinds 2008 lid van onze Heemkundekring. Johanna werd 89 jaar oud.

Wij wensen de familie veel sterkte en onze welgemeende deelneming met dit grote verlies.

Bestuur en leden

Zuid-Limburg Inval door Willem van Oranje

Lezing vrijdag 26 augustus 2022 19.30 uur bij HKK Sankt Tolbert Vaals, Bloemendalstraat 11A.

Inval Zuid-Limburg

Ruim 450 jaar geleden brak de 80-jarige oorlog uit. Die begon in Zuid-Limburg en leidde uiteindelijk tot een onafhankelijk Nederland. Prins Willem van Oranje was de aanstichter van de rebellie tegen koning Philips de Tweede van Spanje. In deze lezing staat Lei Heijenrath stil bij de omstandigheden die hebben geleid tot de inval in Zuid-Limburg in 1568. De veldtocht die Willem van Oranje

ondernam in een ultieme poging om zich van de Nederlanden meester te maken en die jammerlijk mislukte. Aandacht wordt besteed zowel aan de hoofdrolspelers op het politieke toneel als aan de gevolgen die de militaire operatie had voor de burgerbevolking en de verwoesting van de streek.

Wilhelmus

Aandacht wordt besteed zowel aan de hoofdrolspelers op het politieke toneel als aan de gevolgen die de militaire operatie had voor de burgerbevolking en de verwoesting van de streek.

Ook bespreekt hij de tekst van het Wilhelmus die geïnspireerd is op die gebeurtenissen, zodat iedereen na afloop weet wat die woorden van ons volkslied betekenen.

Dr. Lei Heijenrath

De spreker is neerlandicus, dialectkenner en o.m. voorzitter van de stichting Fontes Rodenses te Kerkrade. Deze stichting houdt zich bezig met de bestudering van de geschiedenis van het voormalige Land van Rode. Een aantal publicaties zowel op regionaal historisch gebied als op dat van de dialecten staan op naam Lei Heijenrath.

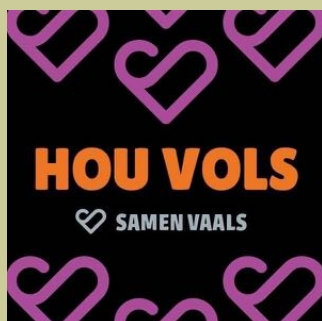
Secretariaat:
Heuvel 4
6291 CS Vaals
Nederland

Telefoon: 043-306 42 06
E-mail: sankttolbert@gmail.com

Bezoek onze
website
www.sankttolbert.nl

Bezoek ons ook op:
facebook

Verenigingsnieuws

Tentoonstelling 185 jaar muziek in Vaals “Mit Tröate en sjelle”

met Zorgcentrum Langedael en hun vrijwilligers ook bewoners van het Zorgcentrum in ons gebouw te mogen ontvangen. Een gezellige middag waar blijde en vrolijke gezichten te zien waren. Maar ook de andere dagen dat mensen kwamen zijn veel herinneringen opgehaald en zelfs aanvullende informatie of verhalen toegevoegd aan de rijke historie.

Al met al een mooi initiatief.

In het weekend van 17-18-19 juni 2022 was de Koninklijke Harmonie St. Cecilia 1836 Vaals met haar tentoonstelling te gast bij Heemkundekring Sankt Tolbert.

Een extra mogelijkheid om de expositie die in de Kopermolen was te zien. Een mooie samenwerking tussen de beide verenigingen om ook juist mensen die niet de trappen bij de Kopermolen op konden om op de

1e etage deze bijzondere uitstalling van 185 jaar muziek in Vaals te bewonderen.

Iedereen kon komen, maar bijzonder was om samen

De nieuwsbrief is een uitgave van heemkundekring Sankt Tolbert.

Wilt u meer weten over de heemkundekring Sankt Tolbert, een bijdrage leveren aan deze nieuwsbrief of heeft u een interessante mededeling, kijk dan op de website www.sankttolbert.nl of mail naar sankttolbert@gmail.com.

De nieuwsbrieven staan ook in pdf-formaat op de website. Deze kunt u downloaden. Tevens kunt u op de site aangeven als u de nieuwsbrief niet meer wilt ontvangen.